

International Migration: The human face of globalisation

Summary in Danish

International Migration: Globaliseringens menneskelige ansigt

Sammendrag på dansk

- Denne bog trækker på OECD's unikke ekspertise for at gå ind bag retorikken og se på realiteterne for international migration i dag: Hvor kommer migranterne fra og hvor tager de hen? Hvordan forvalter regeringerne migration? Hvor godt klarer migranterne sig i uddannelse og i arbejdskraft? Og hvordan hjælper – eller hæmmer – migration udviklingslandene?
- Omkring 190 millioner mennesker rundt omkring i verden lever uden for det land, hvor de er født. Disse migranter bringer energi, foretagsomhed og friske ideer til vores samfund. Men der er ulemper: unge migranter som det ikke lykkes at få en uddannelse, voksne som ikke finder arbejde og selvfølgelig ureguleret migration. Sådanne udfordringer kan gøre migration til en politisk lynafleder og et emne, der skaber voldsom debat.

Få problemstillinger skaber polemikker som international migration, til dels fordi den berører så mange andre spørgsmål – økonomi, demografi, politik, national sikkerhed, kultur, sprog og endog religion. Denne kombination gør det kun endnu mere indviklet at planlægge politikker, som maksimerer fordelene ved migration for de lande, hvor migranterne bosætter sig, for de lande som de forlader og for migranterne selv.

Det er dog væsentligt at overvinde disse vanskeligheder, i vid udstrækning fordi migration er en konstant i menneskets historie: Folk har altid søgt nye og bedre hjem og det vil de fortsætte med at gøre. Desuden vil mange lande få brug for at tiltrække immigranter i de kommende år, efterhånden som de skal takle en aldrende befolkning og søge at udfylde hullerne i deres arbejdskraft. Og lande med eksisterende store immigrantsamfund vil også få brug for at finde måder, hvorpå de kan forbedre migranternes resultater på områder såsom uddannelse og beskæftigelse. Alt dette er en særlig udfordring for lande i OECD-området: Siden midten af 1970'erne er andelen af immigranter i deres befolkninger blevet næsten fordoblet til omkring 8,3%; som en kontrast hertil er andelen i mindre udviklede lande meget lavere.

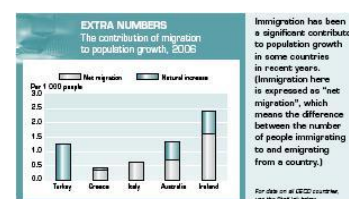
Tal og tendenser

Lidt under 3% af verdens befolkning eller omkring 190 millioner mennesker lever uden for det land, hvor de er født. Dette tal kan forekomme lavt, men eftersom migranter har tendens til at bevæge sig mod et forholdsvis lille antal bestemmelsessteder, kan de tegne sig for ret store dele af befolkningen i enkelte lande. I OECD-området udgør de mere end 23% af befolkningen i både Australien og Schweiz men kun omkring 3% i Finland og Ungarn.

I det store hele drejer migration sig om folks bevægelse til lande, som er forholdsvis rige (men ikke nødvendigvis "rige") sammenlignet med deres eget. Det betyder, at folk ikke blot bevæger sig fra udviklingslande til udviklede lande, et betydeligt antal bevæger sig også *mellem* udviklingslande. Hvis vi bruger terminologien "nord" til at repræsentere den udviklede verden og "syd" for udviklingsverdenen, kan vi sige, at omkring en tredjedel af verdens migranter rejser fra nord til nord; en anden tredjedel rejser fra syd til nord; og den sidste tredjedel rejser fra syd til syd.

Ekstra tal

Migrationens bidrag

Forvaltning af migration

Migrationens natur varierer meget fra land til land. I visse lande såsom USA og Frankrig immigrerer de fleste af de lovlige migranter af familieårsager – enten for at slutte sig til nærmere slægtninge, der allerede bor i disse lande, eller for at starte et nyt liv som nygifte. I andre lande såsom Schweiz kommer de fleste immigranter, fordi de har en ret til at arbejde og leve i landet. Der er andre forskelle: I de traditionelle “kolonilande” som f.eks. Australien, Canada og USA planlægger de fleste immigranter at bosætte sig permanent. I modsætning hertil er det mere sandsynligt, at migrationen er midlertidig i en zone med flere lande og fri mobilitet som den Europæiske Union.

Alle disse faktorer ligesom landenes behov for en arbejdskraft med høj eller lav uddannelse indvirker på, hvordan regeringerne søger at forvalte migration. Det er dog vigtigt at bemærke, at meget migration ikke er direkte kontrolleret af regeringerne. I mange tilfælde har folk ganske rigtigt en ret til at bosætte sig i udlandet, måske fordi landet anerkender en ret til familiesammenføring, eller fordi det har engageret sig til at modtage et vist antal asylsøgere, eller fordi det ligger i en zone med fri mobilitet. Og der er fænomenet med irregulær – eller “illegal” immigration – et stridsspørgsmål i mange lande og et spørgsmål som har haft tendens til at skabe offentlig antipati for selv lovlige migration.

Eksistensen af irregulær immigration og den opfattelse at det ikke lykkes migranterne at integrere sig godt – især i visse europæiske lande – har virkelig i de seneste år i mange OECD-lande bidraget til at skabe en tendens til at gøre traditionel migration mere vanskelig, især hvad angår familiemigration. Der lægges også en ny vægt på at opmuntre immigranter til at spille en større rolle i håndteringen af deres egen integration. Sprogkurser bliver udbredte i lighed med informationsprogrammer, som giver praktiske råd og beskriver landets administrative systemer og de formaliteter, der skal opfyldes. Ulempen ved sådanne programmer er, at der er større og større sandsynlighed for at migranter bliver bedt om at vise, at de har den nødvendige viden og de nødvendige færdigheder til at styre livet i deres nye hjem. Samtidig hermed er der visse tegn på et skift til såkaldte “proaktive” migrationspolitikker beregnet til at opfordre uddannede migranter til at udfylde særlige huller i arbejdskraften, især på områder som informationsteknologi, lægevidenskab og bioteknik.

Migration og uddannelse

Uddannelse spiller en nøglerolle ved at hjælpe unge migranter til at få det mest mulige ud af deres liv i deres nye hjem. Den hjælper dem ikke blot til at lære det lokale sprog og få nogle af de færdigheder og kompetencer, som de vil få brug for hele deres liv, den giver dem også sociale og kulturelle broer til de indfødte samfund. I hvor stor udstrækning uddannelse bør opfordre unge migranter til at "integrere" sig kulturelt er et omstridt spørgsmål i mange lande og et varmt debatteret emne.

Set fra et rent akademisk synspunkt, hvor godt klarer unge migranter sig i uddannelse? OECD's PISA program for evaluering af elevfærdigheder giver et interessant indblik. I tre af de traditionelle immigrationslande – Australien, Canada og New Zealand – gjorde immigrantelever alt lige så godt som indfødte elever i 2006 runden af PISA vurderinger. I et vist antal andre lande, i særdeleshed Østrig, Belgien, Danmark, Frankrig, Tyskland, Holland og Sverige, gjorde de det betydeligt mindre godt. I Danmark lå kun omkring 1% af andengenerationsimmigranter helt i toppen mod 7% af de indfødte.

Hvilke faktorer forklarer sådanne variationer? Før vi svarer på det, er det vigtigt at fastslå, at disse tal svarer til gennemsnit: Migranter er en blandet skare nøjagtig ligesom indfødte børn, og selv i lande hvor migrantbørnenes gennemsnit ligger lavt, er der mange unge migranter, der klarer sig godt. Som gruppe determineres migrantbørnenes præstation af deres familiebaggrund, sprogfærdigheder og det lokale uddannelsessystems evne til at støtte ikke-indfødte elever. Politikker for indrejsetilladelse i de lande, hvor de bosætter sig, kan også have betydning: I lande som sætter mere lid til udvælgelsessystemer for at give migranter indrejsetilladelse, som f.eks. Australien, er der større sandsynlighed for at migranterne har en bedre uddannelse og er bedre stillede end i andre lande, og det vil sandsynligvis komme til udtryk ved at deres børn har bedre uddannelsesresultater.

Hvad kan uddannelsessystemer gøre for at hjælpe unge migranter til at indfri deres potentiale? Anstrengelserne kan starte tidligt med pasning og læring i børnehaveklasser, som kan drage fordel af små børns unikke evne til at lære sprog for at give dem et forspring i at lære det lokale sprog. Børnehaver som kombinerer læring med pasning kan også give store fordele til meget små børn fra mere fattige familier på et afgørende stadium i deres udvikling.

Senere kan skoler støtte unge migranter med særlige forberedende klasser, skønt der er stor debat om, hvor længe disse bør fortsætte, før børnene går ind i almindelig skolegang. Skønt der ikke er stor uenighed om fordelene ved hurtigt at få små migranter til at lære det lokale sprog, så er der på samme måde mindre enighed om, hvordan det skal gøres. I visse lande kan migrantbørnene f.eks. gå gennem et forholdsvist kort og særskilt, intensivt program for sproglæring, før de

En voksende forretning

Mange studerende i hele verden bliver optaget uden for deres hjemland

overføres til almindelig skolegang. I andre lande går de måske i almindelige klasser samtidig med supplerende sprogklasser.

Ligesom migranter i uddannelse er det også værd at se på det voksende fænomen med migration *for* uddannelse. Siden midten af 1970'erne er antallet af studerende eller elever optaget uden for deres hjemland blevet mere end firdoblet til lidt over 2,7 millioner. Regeringer og læreanstalter i mange lande ville gerne, at dette tal var endnu højere. Hvorfor? For det første kan det at tilbyde pladser til udenlandske studerende bidrage til at fremme international, gensidig forståelse både mellem lande og inden for vore dages mere og mere multikulturelle samfund. For det andet er internationale studerende en god forretning. For det tredje kan det at læse i udlandet være et første skridt til et længere ophold i modtagelandet, hvilket kan spille en rolle på længere sigt ved at opfylde behovet for uddannede immigranter.

Migration og arbejde

Stort set så ønsker regeringerne at få immigranterne til at arbejde. Til tider er dette drevet af økonomiske behov: For eksempel er visse sektorer i økonomien såsom hoteller, restauranter og landbruget meget afhængige af indvandret arbejdskraft. Men der er også fordele for immigranterne: At opmuntre dem til at arbejde kan reducere deres egne og deres familiers udsigter til at blive suget ind i fattigdomsfælder og hjælpe dem med at opbygge sociale forbindelser og fællesskabsforbindelser.

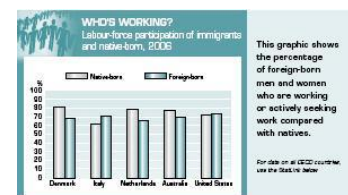
Hvor godt klarer migranter sig på arbejdsmarkedet? Udtrykt i deres beskæftigelsesgrad i årene før begyndelsen af recessionen i 2008 klarede migranterne sig cirka lige så godt og nogle gange bedre end den lokale befolkning i omkring halvdelen af de 24 lande, for hvilke OECD har pålidelige data. I mange andre lande var det dog mere sandsynligt at indfødte var i arbejde frem for migranter. (Den økonomiske nedgang vil sandsynligvis kun tilspidse disse problemer, da migranter er særligt udsatte for at miste deres job, når økonomien sløjer af.)

Men det er også vigtigt at se på den slags jobs, migranterne har: Migranter er ofte langt mere overkvalificerede til deres job end de indfødte. Det er der mange grunde til: Arbejdsgiverne anerkender måske ikke udenlandske kvalifikationer eller kan måske ikke fastslå, at de er ækvivalente med lokale kvalifikationer. Desuden taler migranter måske ikke det lokale sprog tilstrækkeligt flydende og mangler måske forbindelser til det lokale samfund, hvilket kan forhindre dem i at være underrettet om passende, ledige stillinger. Desværre er diskrimination også et problem, selv om det nu er ulovligt i de fleste lande at nægte at ansætte folk på grund af etnisk baggrund eller nationalitet.

Lige gyldigt hvad årsagen er, så kan både migranter og økonomien i det land, hvor de lever, drage fordel af at sikre, at migranter kan bruge deres menneskelige kapital bedst muligt. Derfor har regeringerne i

Hvem arbejder?

Immigranter og indfødtes andel i arbejdskraften, 2006

mange lande – med forskelligt held – indført programmer og initiativer for at fremme beskæftigelse af migranter. Disse omfatter ydelse af sprogundervisning, oprettelse af vejledningsordninger og foranstaltninger for at anerkende udenlandske kvalifikationer.

Migration og udvikling

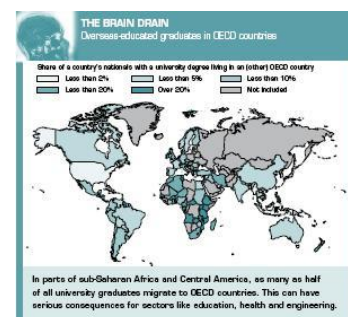
Migranternes indvirkning på de lande, hvor de bosætter sig, modtager en masse omtale, men den anden side af sagen får mindre opmærksomhed: især hvilken indvirkning emigration har på de lande og økonomier, som migranterne forlader. For udviklingslandene kan migration være en velsignelse og en forbandelse: en velsignelse fordi den giver pengesendelser og udenlandske kontakter og erfaring; en forbandelse fordi den tager de kvikkeste og de bedste.

For at se på det negative først, så anses tabet af højt uddannede og professionelle arbejdere – “hjernerdrænet” – ofte for at være en af de største farer ved migration, selv om risikoen af og til er forvansket. Man kan endog argumentere for visse fordele, navnlig hvor der er en returnmigration og folk, der har været i udlandet, kommer hjem med nye færdigheder. På områder som sundhedspleje er tabet af uddannet personale fra udviklingslandene ikke desto mindre bekymrende, selv om det kun er et aspekt af de sundhedsproblemer, som disse lande står over for.

På den positive side, så kan pengesendelser være en vigtig udenlandsk indtægtskilde for mange udviklingslande. For året 2007 vurderede Verdensbanken, at pengesendelser til udviklingslandene udgjorde mindst 240 milliarder USD (men da mange af de penge, som migranterne sender hjem, går gennem uformelle kanaler, var det reelle tal næsten helt sikkert højere). Mens dette tal ser ud til at skulle falde som et resultat af den globale økonomiske nedgang, vil pengesendelser sandsynligvis fortsætte med at have en vigtig indvirkning i udviklingslandene ved at reducere fattigdom, selv om deres rolle ved at give næring til økonomisk vækst står mindre klart.

Hjernerdrænet

Udenlandsk uddannede akademikere i OECD-lande

Dette sammendrag indeholder **StatLinks**, en service som leverer Excel™ filer fra den udskrevne side!

Besøg **www.oecd.org/insights**

© OECD 2009

Dette sammendrag er ikke en officiel OECD oversættelse.

Reproduktion af dette sammendrag er kun tilladt på betingelse af, at OECD copyright og titel på den originale publikation nævnes.

Sammendrag på flere sprog er oversatte uddrag af OECD publikationer, der oprindeligt blev publiceret på engelsk og fransk..

De er gratis tilgængelige på OECD Online Bookshop www.oecd.org/bookshop/

For yderligere oplysninger kan man kontakte afdelingen OECD Rettigheder og Oversættelser, Direktoratet for Offentlige Anliggender og Kommunikation på: rights@oecd.org eller pr. fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Besøg vores website www.oecd.org/rights/

